

SKILLS FORECASTING
REVERTING NEGATIVE TRENDS IN
SKILLS AND JOBS MATCHING

**Prognoziranje vještina
potrebnih na tržištu rada**

Skills forecasting

**Predvidevanje veščin
potrebnih na trgu dela**

Qualifikationsbedarfsprognosen

With financial support
from the European Union

A project implemented
By the Contractor

Partners

This project is supported by the European Union Programme for Employment and Social Solidarity - PROGRESS (2007-2013). This programme is implemented by the European Commission. It was established to financially support the implementation of the objectives of the European Union in the employment, social affairs and equal opportunities area, and thereby contribute to the achievement of the Europe2020 Strategy goals in these fields. The seven-year Programme targets all stakeholders who can help shape the development of appropriate and effective employment and social legislation and policies, across the EU-28, EFTA-EEA and EU candidate and pre-candidate countries.

For more information see: <http://ec.europa.eu/progress>

"The sole responsibility for above communication lies with the author and the Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained therein."

Ovaj projekt financira se iz Europskog programa zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost – PROGRESS (2007-2013). Provodi ga Europska komisija. Program Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost - PROGRESS uspostavljen je za razdoblje od 2007. do 2013. godine u svrhu pružanja potpore ostvarivanju ciljeva EU na području zapošljavanja, socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti, te pridonosi ostvarenju ciljeva Europske strategije 2020 u tim područjima. Sedmogodišnji program je usmjeren na sve dionike koji mogu doprinijeti kreiranju učinkovitih zakona i politika zapošljavanja i socijalne uključenosti u zemljama EU-28, EFTA-EEA i zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama.

Za više informacija pogledajte : <http://ec.europa.eu/progress>.

"Sadržaj ovog projekta isključiva je odgovornost nositelja projekta i ni na koji način ne odražava gledišta Europske unije."

PROGNOZIRANJE VJEŠTINA POTREBNIH NA TRŽIŠTU RADA

– usklađivanje ponude i
potražnje

1. Koncept prognoziranja vještina potrebnih na tržištu rada i njegov razvoj u EU-u

Važnost prognoziranja vještina potrebnih na tržištu rada u svjetskom gospodarstvu u stalnom je porastu zbog svoje povezanosti s ljudskim kapitalom kao ključnim resursom za rast. To je osobito važno u vremenu visoke nezaposlenosti, s obzirom da još uvijek postoji trajan nedostatak vještina u mnogim razvijenim gospodarstvima. Zato je ključno postići bolju usklađenost ponude i potražnje vještina na tržištu rada što podržava i Europska strategija zapošljavanja. Prognoziranje vještina potrebnih na tržištu rada omogućava analitičarima i donositeljima odluka ne samo da imaju uvid u potrebe za vještinama na današnjem tržištu rada, već i da predvide koje će vještine biti potrebne u budućnosti radi planiranja i provođenja strategija kojima bi se ispravili ti potencijalni nedostaci. To konkretno pomaže u sljedećem:

I) smanjenju nedostataka potrebnih vještina i neusklađenosti na tržištu rada; II) manjim gubicima radnih mjesta uslijed nedostatka potrebnih vještina na tržištu rada; III) boljoj usklađenosti ponude postojećih obrazovnih programa s potrebama tržišta rada i mogućnostima financiranja istih i IV) boljem savjetovanju mladih o odabiru buduće karijere.

Prvu prognozu vještina potrebnih na tržištu rada za cijelu Europu objavio je CEDEFOP 2008. godine. Ta prognoza obuhvatila je dosljednu i sveobuhvatnu srednjoročnu projekciju zapošljavanja i potreba za vještinama diljem Europe do 2015. i 2020. godine. Osim Europskih sektorskih vijeća za vještine Europska Komisija je pokrenula 2012. *on line* instrument „Panorama vještina, EU-a“, kako bi osigurala ažurnost prognoziranja vještina na tržištu rada do 2020. godine. Navedeni instrument služi kao alat za analizu potreba za vještinama na tržištu rada i procjenu neusklađenosti vještina na radnom mjestu. Informacije potrebne za te analize preuzima iz *Europskog sustava za praćenje slobodnih radnih mjesta*, ali i anketiranjem poslodavaca, učenika i diplomanta.

2. Motivacija za projekt

Primarni projektni cilj je povećati usklađenost ponude i potražnje na tržištu rada kako bi potakli otvaranje novih radnih mjesta prognoziranjem vještina potrebnih na tržištu rada. Vodeći partner prepoznao je važnost razmjene primjera dobre prakse u prekograničnoj regiji sjeverne Hrvatske, istočne Slovenije i jugoistočne Austrije. Ta regija, iako gospodarski vrlo raznolika, odlikuje se dugogodišnjom suradnjom i nekim povijesnim sličnostima. Od početka gospodarske krize 2008.

godine povećane su migracije radne snage, što je dovelo do značajnih socio-demografskih posljedica za lokalne zajednice. Istovremeno, te su zemlje različito uspješne u rješavanju posljedica krize te se nalaze u različitim fazama provedbe i prognoziranja vještina potrebnih na tržištu rada. Austrija je prepoznata kao primjer dobre prakse, a njihov bi se model mogao uspješno prilagoditi i provesti u hrvatskoj i slovenskoj prekograničnoj regiji (Međimurskoj županiji i Podravju). Ovaj projekt značajan je korak u uvođenju napredne metode prognoziranja vještina na tržištu rada u Hrvatskoj. Rezultati projekta naknadno će se razmijeniti između zemalja partnera na projektu kako bi se utvrdili zajednički trendovi. Osobito su važni trendovi migracije radnika u „zelenim“, „bijelim“ i „IT“ poslovima jer je austrijsko gospodarstvo visoko razvijeno u tim sektorima i treba radnike u tim profilima zanimanja, što smanjuje njihov broj u Hrvatskoj i Sloveniji.

3. Cilj projekta

Cilj projekta je doprinijeti boljoj usklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada uspostavom sustava za prognoziranje vještina potrebnih na tržištu rada u Međimurskoj županiji. Važan korak za postizanje primarnog cilja je provedeno istraživanje, te detaljna analiza obrazovnih ishoda i zahtjeva tržišta rada i povezanost tih sektora u regijama Podravje - Slovenija, Štajerskoj - Austrija te Međimurskoj županiji - Hrvatska. S obzirom da je sustav za prognoziranje vještina prvi takav razvijen u Hrvatskoj, veoma je važno ojačati svijest socijalnih partnera, poslodavaca i ostalih lokalnih dionika, te ih upoznati s mogućnostima novog alata tržišta rada, osobito za vrijeme kreiranja razvojnih politika i programa, s ciljem stvaranja novih mogućnosti za zapošljavanje.

4. Partneri na projektu

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Čakovec javna je ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, ustrojena Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti sa zadaćom rješavanja pitanja iz problematike vezane uz zapošljavanje i nezaposlenost u najširem značenju tih pojmova. Vodeći je sudionik u razvoju hrvatskog tržišta rada, poglavito u objedinjavanju cjelokupne ponude i potražnje rada da bi se postigla puna zaposlenost.

Misija Zavoda je da učinkovito posreduje na tržištu rada razvojem visoke kvalitete usluga prema potrebama klijenata, uz razvoj vlastitih znanja, vještina i sposobnosti i uz promicanje partnerskih odnosa s dionicima na tržištu rada.

Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA d.o.o. trgovačko je društvo u vlasništvu Međimurske županije osnovano sa svrhom pružanja stručne podrške regionalnom razvoju Međimurja. Strateškim planiranjem razvoja REDEA stvara podlogu za usmjereni razvoj lokalne zajednice i osigurava preduvjete za korištenje sredstava iz strukturnih fondova. Radi na stvaranju pozitivne poduzetničke klime, pružanju podrške ruralnom razvoju i poljoprivredi te poticanju razvoja ljudskih potencijala kao preduvjeta za postizanje konkurentnosti u modernom gospodarstvu.

Ključne aktivnosti i usluge REDEA-e odnose se na iniciranje i provedbu strateških projekata, pomoć u identifikaciji, izradi i provedbi projekata sufinanciranih iz nacionalnih i EU programa, organizaciju i provedbu edukacija za javni i privatni sektor te informiranje o dostupnim programima potpora i subvencija za javni sektor, poduzetnike i poljoprivrednike.

www.redea.hr

Institut sinergije znanosti i društva (S3I) je neprofitna i nevladina institucija posvećena pružanju kvalitetne podrške istraživanjima u prirodnim i humanističkim znanostima za dobrobit društva. S3I stvara pozitivno okruženje za nove generacije intelektualnih lidera te stvara čvrsta partnerstva s tvrtkama u sinergiji s potrebama društva u cjelini.

Institut je zamišljen kao poveznica različitih sudionika u procesima društvenog razvoja - poduzetnika, kreatora politika, obrazovnih stručnjaka, znanstvenika, umjetnika, itd. - sa zajedničkim ciljem inkubacije novih ideja i pružanje podrške za neovisno i kreativno razmišljanje.

<http://iszd.hr/>

Znanstveno Raziskovalno Središće BISTRA Ptuj je svojim nastojanjima i na temelju rezultata rada postala nacionalno i međunarodno prepoznata i priznata institucija koja povezuje znanstveno-istraživački i obrazovni sektor s poslodavcima.

U lokalnom i širem okruženju profilirala se kao institucija koja povezuje lokalnu samoupravu i državne institucije, a cilj joj je ubrzanje i pružanje pomoći kod upravljanja lokalnim i regionalnim razvojem.

BISTRA Ptuj kao vodeća razvojna institucija i posrednik između javnog i privatnog sektora nastoji pridonijeti ravnomjernijem gospodarskom i pravednijem društvenom razvoju regije, te na taj način stvoriti uvjete za učinkovito vođenje i upravljanje znanjem na lokalnoj i regionalnoj razini.

Djeluje kao organizacija “temeljena na znanju i iskustvu” i “koja uči”, te je predmet kontinuiranog razvoja i “upravljanja promjenama”.

www.bistra.si/

L & R institut za društvena istraživanja sa sjedištem u Beču, Austrija aktivan je u području društvenih istraživanja već od 1990. Glavna područja rada Instituta uključuju politike tržišta rada, rodnu jednakost, obrazovanje, osposobljavanje i evaluaciju programa i mjera, kao i međunarodnu i nacionalnu suradnju dionika na tržištu rada. Usluge L&R Instituta uključuju izradu studija, savjetovanje, umrežavanje, izradu prezentacija, seminara, provedbu radionica i konferencija.

U suradnji sa nacionalno i međunarodno priznatim partnerskim institucijama izrađuju izvješća koja već 25 godina služe kao osnova za donošenje odluka.

<http://www.lrsocialresearch.at>

5. Preduvjeti za provedbu projekta

Na prvoj razini, nakon što je osigurana suradnja sa svim relevantnim partnerima iz javnog (vladina tijela poput ministarstava, javne institucije – zavod za statistiku i zavod za zapošljavanje; znanstveno-istraživačke ustanove) i privatnog sektora (gospodarske komore, pojedinačni poslodavci), potrebno je osigurati temeljne infrastrukturne, tehničke i kadrovske preduvjete. Ti preduvjeti se odnose na dostupnost, važnost/pouzdanost informacija u kontekstu podataka o stanovništvu, tržištu rada i gospodarstvu, kao i na kapacitete te volju relevantnih partnera za dugoročnijim sudjelovanjem u tom procesu. Nadalje, potrebno je osigurati i stabilan izvor financiranja uzimajući u obzir kratkoročne, srednjoročne i dugoročne zahtjeve projekta.

Na razini prikupljanja podataka u obzir treba uzeti tri najvažnija preduvjeta: I) svi podaci, uključujući detaljne podatke po djelatnostima, moraju biti usklađeni s međunarodnim normama radi njihove usporedivosti; II) demografski podaci o broju stanovništva i prognoze raščlanjene po dobi i rodu trebale bi biti prikazane na razini općine; i III) potrebno je osigurati informacije o zapošljavanju prema zanimanju i kvalifikacijama po djelatnostima strukturirano kao u Eurostat-ovoj Europskoj anketi radne snage. Nadalje, kako bi se osigurao prijenos i provedba rezultata u javne politike i praksu potrebna je kontinuirana međusektorska suradnja i jačanje svijesti o važnosti prognoziranja vještina potrebnih na tržištu rada.

6. Faze projekta

Projektne aktivnosti odvijale su se prema unaprijed određenim fazama od kojih su se neke provodile paralelno, a s ciljem postizanja što kvalitetnijeg krajnjeg cilja – uspostave modela za prognoziranje vještina.

1) Provedba istraživanja

Cilj istraživanja bio je prikupiti usporedive podatke o obrazovnim ishodima, zaposlenosti i nezaposlenosti prema stupnju obrazovanja i profesiji. Podijeljeno je na desk i terensko istraživanje. Desk istraživanje prva je i osnovna faza kojom smo dobili uvid u dostupnost potrebnih podataka, što je temelj za uspostavu i funkcioniranje modela za prognoziranje vještina. Istraživanje se paralelno provodilo i u partnerskim zemljama Sloveniji i Austriji. Dobiveni podaci važni su za usporedbu metoda prognoziranja primjenjivih u Međimurskoj županiji, ali i u određivanju smjera terenskog istraživanja.

Terensko istraživanje provedeno je kroz strukturirani upitnik među poslodavcima. Model za pripremu upitnika i kasniju usporedbu bilo je istraživanje o potrebama poslodavaca za vještinama koje je proveo CEDEFOP.

2) Uzajamno učenje i razmjena dobrih praksi

Studijski posjeti partnerskim zemljama Sloveniji i Austriji organizirani su s ciljem preuzimanja dobrih praksi vezanih uz uspostavu i rad sustava za prognoziranje vještina. Oba dvodnevna posjeta doprinijela su uzajamnom učenju svih partnera o samoj pozadini uspostave sustava za prognoziranje, korištenim metodologijama, ali i problemima provedbe. Posjetili smo institucije koje usko surađuju s tržištem rada, te razgovarali sa stručnjacima i istraživačima istih.

Iskustvo sa studijskih posjeta uvelike je pomoglo u definiranju rada samog sustava prognoziranja, ali i ojačalo našu svijest o važnosti planiranja potreba za vještinama na tržištu rada kao ključnom elementu lokalnog razvoja.

3) Uspostava sustava za prognoziranje vještina

Sustav za prognoziranje vještina važan je krajnji rezultat projekta sa svrhom da doprinese boljoj usklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada, ali i novim mogućnostima za zapošljavanje. S obzirom da je svrha sustava pomoći donosiocima odluka i kreatorima lokalnih politika, organizirani su seminari za korisnike sustava, tj. ključne dionike na tržištu rada. Cilj seminara je predstavljanje i približavanje sustava za prognoziranje vještina svim dionicima tržišta rada kao novog alata za primjenu u pripremi razvojnih dokumenata, projekata, te planiranja upisnih kvota i obrazovnih programa.

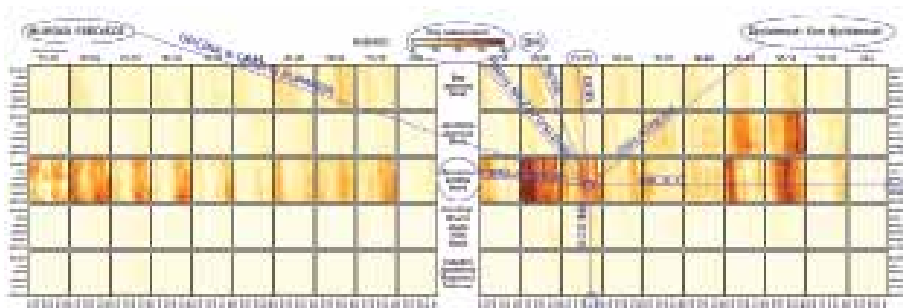
4) Diseminacija informacija

Diseminacija informacija provodi se kroz cijeli projekt s ciljem jačanja svijesti ključnih dionika na tržištu rada o važnosti planiranja ljudskih resursa i razvoja vještina, kao preduvjeta za održivi razvoj. S ciljem upoznavanja šire javnosti o provedenim aktivnostima, ali i novih saznanja do kojih smo došli detaljnim analizama u okviru projekta, svaki partner objavljuje članke na svojim službenim internetskim stranicama i lokalnim internetskim portalima. Ključne rezultate istraživanja i dobivene prognoze o potrebnim vještinama iz uspostavljenog sustava objavili smo i kao serijal zanimljivih trendova na tržištu rada Međimurske županije u lokalnim novinama na način prilagođen široj javnosti. Nadalje, svi rezultati istraživanja u okviru projekta objedinjeni su u samoj brošuri s ciljem da pomognu dionicima na tržištu rada i kreatorima lokalnih politika u donošenju odluka vezanih uz razvojne politike i politike zapošljavanja.

S ciljem povezivanja i usporedbe rezultata projekta s nacionalnom razinom, ali i šire organizirat će se Transnacionalna konferencija koja će okupiti stručnjake tržišta rada iz Hrvatske, Slovenije i Austrije.

7. Rezultati projekta

Rezultate projekta možemo prikazati na dvije razine prema važnosti u određivanju daljnjih mogućnosti i preduvjeta razvoja sustava za prognoziranje vještina potrebnih na tržištu rada: I) postojeći sustav kratkoročnih prognoza, i II) rezultati ankete poslodavaca koja obuhvaća njihova poslovna iskustva, planove i procjenu koje vještine će biti potrebne u budućnosti. Na internetskoj stranici ISZD-a prikazana je interaktivna vizualizacija statističkih podataka. Predstavljene podaci obuhvaćaju statistiku na razini Međimurske županije o demografskoj i obrazovnoj strukturi, plaćama i nezaposlenosti. Podaci o nezaposlenosti predstavljeni su u nekoliko parametara koji olakšavaju razumijevanje trendova nezaposlenosti. Na slici u nastavku teksta nalaze se upute o tumačenju takvih podataka: na grafikonu su prikazani podaci prema djelatnosti pojedinih općina, gradova ili cijele Međimurske županije, a svako polje obojeno je u skladu s legendom o broju zaposlenih. Položaj polja otkriva dodatne parametre korištene za prikaz trendova nezaposlenosti: godinu i mjesec u godini te dob i razinu obrazovanja nezaposlenih.

Druga razina rezultata projekta povezana je s razvojem upitnika za poslodavce o prognoziranju vještina potrebnih na tržištu rada na uzorku od 360 poslodavaca. Na anketni upitnik odazvalo se 245 poslodavaca, te se na tom uzorku dalje temelji analiza. Temelj upitnika bila je Anketa poslodavaca koju Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi svake godine. Ta primarna anketa obuhvaća sljedeće dijelove i predstavlja Modul 1 u našem istraživanju o prognoziranju vještina potrebnih na tržištu rada:

1. Struktura poslodavaca po djelatnostima
2. Zapošljavanje u prethodnoj godini
3. Promjene u strukturi zaposlenih u prethodnoj godini
4. Struktura novih zaposlenika
5. Poteškoće prilikom zapošljavanja
6. Načini zapošljavanja – traženje novih zaposlenika
7. Zanimanja koja nedostaju na tržištu rada
8. Planirano zapošljavanje u idućoj godini

9. Struktura planiranog zapošljavanja po veličini i sektoru djelatnosti poduzeća
10. Regionalna distribucija planiranog zapošljavanja
11. Struktura planiranog zapošljavanja na neodređeno i određeno vrijeme po veličini i djelatnosti poduzeća
12. Planirano zapošljavanje po zanimanjima
13. Planirano zapošljavanje po razini obrazovanja i traženim kompetencijama
14. Očekivane promjene u broju zaposlenih u idućoj godini
15. Očekivane promjene u broju zaposlenih po županijama/regijama
16. Razlozi za smanjenje broja zaposlenih
17. Karakteristike potencijalnog viška radne snage
18. Zanimanja potencijalnog viška radne snage.

Modul 2. (generičke vještine) i modul 3. (vještine specifične za zanimanje) izrađeni su prilagodbom upitnika CEDEFOP-a, predstavljenog u Korisničkom priručniku za razvoj ankete poslodavaca o potrebama za vještinama, izdanom 2013.

Drugi modul sastoji se od devet pitanja o stručnom osposobljavanju koje su zaposlenici pohađali u prethodnoj godini, i to interno osposobljavanje ili osposobljavanje vanjskih edukatora. Nadalje, ispitanici odgovaraju koja su tri najzastupljenija zanimanja u njihovoj organizaciji i o uobičajnoj stručnoj spremi potrebnoj za ta zanimanja. Dob i obrazovna struktura također su dio tog modula zajedno sa skupom pitanja o važnosti specifičnih generičkih vještina i razine koju su njihovi zaposlenici savladali. Treći modul odnosi se na trendove u važnosti vještina specifičnih za pojedino zanimanje te mjere koje poslodavci poduzimaju kako bi omogućili zaposlenicima da steknu te vještine.

Prvi rezultati istraživanja pokazali su da većina poslodavaca ima zaposlenike koji u prethodnoj godini nisu sudjelovali ni na kakvom osposobljavanju. Poslodavci čiji su zaposlenici sudjelovali na osposobljavanju naveli su da je do deset zaposlenika po poduzeću u posljednjih godinu dana prošlo neki oblik prethodno navedenih osposobljavanja.

Na pitanje o traženoj razini obrazovanja u tri najzastupljenija zanimanja u njihovim poduzećima većina je poslodavaca navela srednju stručnu spremu (od 57,1 % za prvo zanimanje do 45,8 % za treće zanimanje). Dob zaposlenika otkrila je razmjerno nizak udio mladih zaposlenika u Međimurskoj županiji - 34,9 % poslodavaca među zaposlenicima nema osoba mladih od 30 godina u njima najvažnijem zanimanju, 20,6 % poslodavaca ima samo jednog, a 11,8 % samo dva, dok kod daljnjih 17,6 % poslodavaca ima 3-5 zaposlenika mladih od 30 godina. Na pitanje o poteškoćama u zapošljavanju radnika s potrebnim vještinama u tri najzastupljenija zanimanja poslodavci su odgovarali različito i to: 19,2 % njih imalo je poteškoća s pronalaženjem radnika za prvo zanimanje po važnosti, 18,3 % za drugo i 10,8 % za treće zanimanje po važnosti.

Što se tiče generičkih vještina, rezultati su vrlo zanimljivi i identificiraju najvažnije vještine za tri najvažnija zanimanja koja su poslodavci naveli. Ovdje ćemo predstaviti samo važnost onih vještina vezanih uz prvo zanimanje. *Grupni rad* je ocijenjen kao najvažnija vještina za 75,7 % ispitanika. *Praćenje i razumijevanje uputa, priručnika i izvješća* 68,5 % ispitanika prepoznalo je kao vrlo važno, dok je *pisanje takvih uputa, priručnika i izvješća* kao važno navelo samo 45,8 % ispitanika. *Razumijevanje brojčanih i statističkih podataka* važno je za svega 39,1 % poslodavaca, a *rješavanje problema koji zahtijevaju barem pola sata pažljivog razmišljanja* važno je za 40,2 % poslodavaca.

Zanimljivo je da samo 18,3 % poslodavaca smatra *sporazumijevanje na stranim jezicima* vrlo važnim, što je povezano s gospodarstvom Međimurske županije koje je još uvijek usko orijentirano isključivo na nacionalno tržište. *Važnost držanja govora i prezentiranja* prepoznalo je 31,4 % poslodavaca, dok 51,5 % poslodavaca smatra *mogućnost prijenosa znanja poučavanjem* vrlo vrijednim. Vrlo važna komponenta koja olakšava postupak upravljanja proizvodnjom – *nezavisno donošenje odluka* – važna je za 55,2 % ispitanika. S tim povezan zadatak – *donošenje odluka u upravljanju ljudskim, financijskim i drugim resursima* – značajno je manje važan (samo 28,5 % poslodavaca).

Manualne vještine poput *popravljanja i sastavljanja raznih proizvoda* visoko vrednuje 28,3 % poslodavaca. *Obuka u radu s novom opremom ili materijalima* vrlo je poželjna kod 66,5 % ispitanika, što upućuje na proizvodnju i obrtništvo, temeljno gospodarsko usmjerenje Međimurske županije. *Primjenu novih praksi i smanjenje korištenja prirodnih resursa, energije i vode* važnim prepoznaje 24,3 %, a slične *prakse na području smanjenja zagađenja i gubitka bio raznolikosti* 41,2 % poslodavaca. S druge strane, *učenje o novim idejama, metodama i tehnikama* cijeni 54,4 % poslodavaca.

Vještine povezane s računalima zaslužuju posebnu pozornost jer bi mogle omogućiti nacionalnim i regionalnim poduzetnicima da budu konkurentniji na globalnom tržištu s kompetentnom radnom snagom i novim proizvodima. S obzirom na to, iznenađuje da čak 28,8 % poslodavaca ne traži računalnu pismenost. Njih 26,3 % zahtijeva samo osnovno znanje, 24,6 % srednju razinu znanja (primjerice, poznavanje rada Microsoft Office alata), 15,8 % vještine obrade i analize podataka, a samo 4,6 % naprednu razinu (programiranje).

Što se tiče obrazovne strukture buduće međimurske radne snage, postoji snažan trend većeg opredjeljenja srednjoškolaca iz bogatijih općina za gimnazijsko obrazovanje, dok je broj upisanih u strukovne škole u stalnom padu. Sa stajališta politika to je nepoželjan trend zbog strateške orijentacije Međimurske županije na proizvodnju i pružanje usluga. Nadalje, ovaj trend upućuje na segregaciju na temelju socioekonomskog statusa te još više doprinosi socijalnoj isključenosti i ograničenoj međugeneracijskoj mobilnosti.

Mala regija poput Međimurske županije trebala bi izbjegavati gubitak talenta tako da upućuje studente na opće obrazovanje, posebno s obzirom na zahtjeve trenutnog i budućeg razvoja gospodarstva u regiji. Također treba imati na umu da su predstavljeni rezultati o potražnji za vještinama u skladu s trenutnom orijentacijom Međimurske županije na radno intenzivnu proizvodnju. To može ugroziti usmjerenje ove regije kao potencijalno pogodno za IT, zelenu i bijelu tehnologiju, što je jedan od strateških ciljeva Međimurske županije.

8. Utjecaj projekta (kratkoročan i dugoročan)

Jedna od glavnih kratkoročnih koristi projekta povezana je sa stvaranjem platforme za komunikaciju i razmjenu iskustava u području prognoziranja vještina potrebnih na tržištu rada i definiranju aktivnih mjera tržišta rada. S obzirom na to, očekuje se jači utjecaj uslijed uključenosti socijalnih partnera, poslovnog sektora i drugih važnih aktera u stvaranju učinkovitih politika i programa s ciljem unapređenja tržišta rada, posebno na području informatičke tehnologije te zelenih i bijelih tehnologija. Drugim riječima, očekujemo da će uzajamno učenje i prijenos dobre prakse poboljšati suradnju sa svim relevantnim dionicima za usvajanjem novih rješenja u kreiranju javnih politika i ciljanog napretka regije. Na razini rješenja vezanih uz sustav, računalni kôd za kratkoročnu prognozu za tržište rada već postoji i čini se da će prvi rezultati biti od koristi vrlo raznolikoj skupini dionika.

Dugoročne koristi projekta povezane su s istraživanjem međusobne povezanosti između obrazovnih ishoda i zahtjeva tržišta rada u pogledu neusklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada, što će biti od pomoći u stvaranju novih mogućnosti zapošljavanja. Kako bi se taj cilj dugoročno postigao, trenutačni računalni kôd trebat će biti prilagođen novim pokazateljima radi omogućavanja srednjoročnih i dugoročnih prognoza. Tako uspostavljen sustav za prognoziranje vještina potrebnih na tržištu rada omogućit će korak naprijed u našim nastojanjima da se premosti jaz između ponude i potražnje na tržištu rada i da ojača poslovni sektor za usvajanje novih tržišnih rješenja.

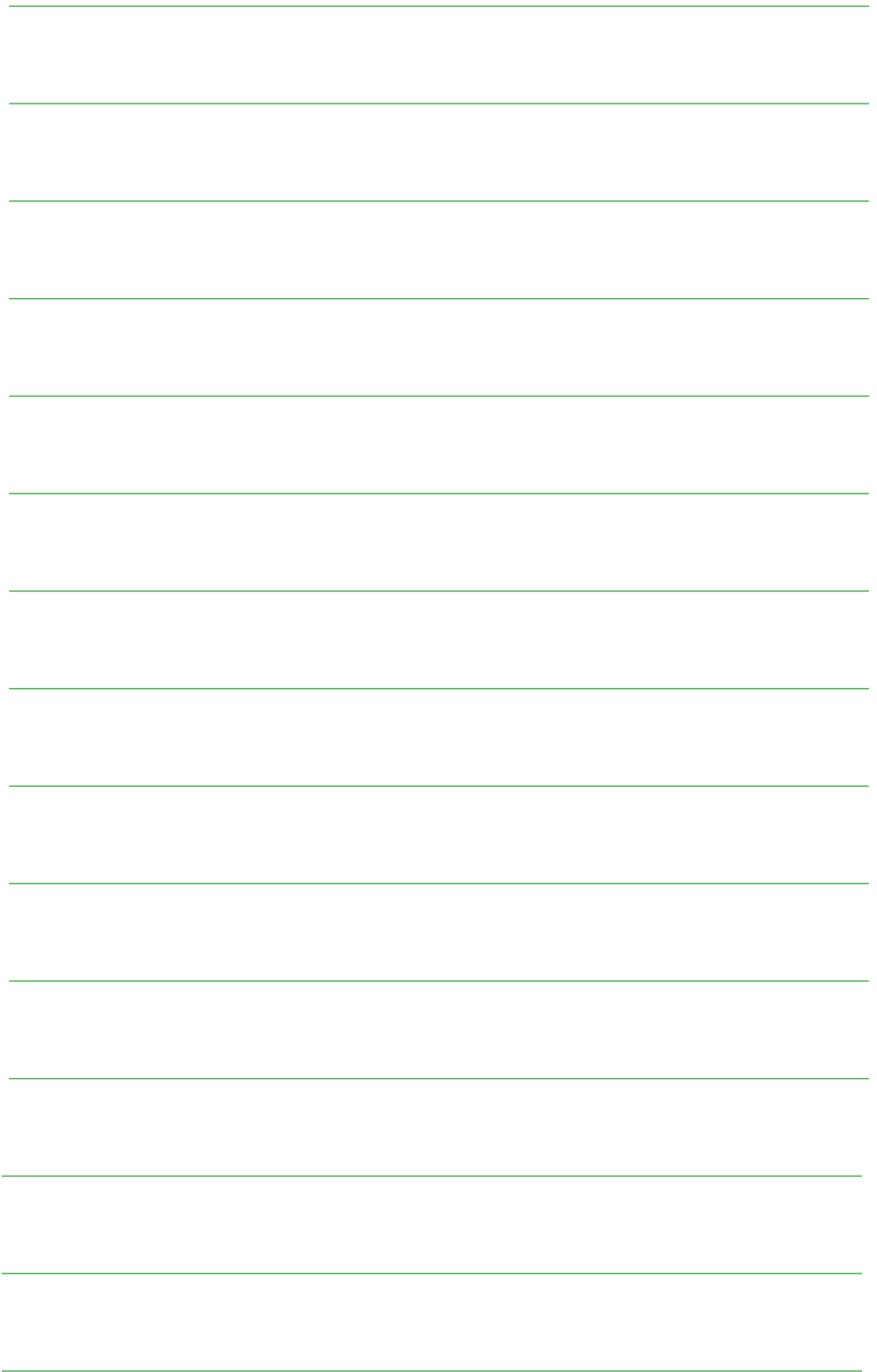
9. Uvjeti za održivost

Održivost sustava za planiranje vještina potrebnih na tržištu rada ovisi o uzajamnoj suradnji dionika na tržištu rada na lokalnoj i nacionalnoj razini, te dostupnosti i pravovremenosti ažuriranja baza podataka (zaposlenost,

nezaposlenost, gospodarska kretanja...). Jedan od preduvjeta uzajamne suradnje osiguran je uvrštenjem sustava za prognoziranje vještina u Akcijski plan Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Međimurske županije, koje okuplja sve relevantne dionike na tržištu rada. Također kroz seminare u okviru projekta sustav za prognoziranje vještina predstavili smo kao novi alat tržišta rada u pripremi razvojnih dokumenata i javnih politika. Na taj način ojačali smo svijest o važnosti sustavnog planiranja i njegovom utjecaju na lokalni razvoj, a važna je i poveznica s nacionalnom razinom prognoziranja potreba za tržište rada i usporedba na EU razini.

Partneri na projektu i dalje će međusobno surađivati i razmjenjivati informacije o trendovima na tržištu rada s ciljem unapređenja sustava, te prihvaćanja novih rješenja u kreiranju javnih politika i ciljanog napretka regije.

Sustav će se financirati kroz redovne aktivnosti hrvatskih partnera u okviru njihovih institucija, dok će se daljnji razvoj i nadogradnja sustava financirati iz EU projekata.
